

Detaljni izvedbeni plan

Akadska godina: 2025/2026	Semestar: Ljetni
Studiji: Sociologija (dvopredmetni) (R) (izborni) Povijest (R)	Godina studija: 1

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU

Naziv kolegija: Uvod u arhivistiku

Kratika kolegija: POVP2-8

ECTS bodovi: 2

Šifra kolegija: 111941

Preduvjeti za upis kolegija: Nema

Ukupno opterećenje kolegija

Vrsta nastave

Ukupno sati

Predavanje

15

Seminar

15

Mjesto i vrijeme održavanja nastave: HKS – prema objavljenom rasporedu

II. NASTAVNO OSOBLJE

Nositelj kolegija

Ime i prezime: Stipančević Mario

Akademski stupanj/naziv:

Izbor: naslovni izvanredni profesor

Kontakt e-mail:
mstipance@hrstud.hr

Telefon:

Konzultacije: Prema objavljenom rasporedu

Suradnici na kolegiju

III. DETALJNI PODACI O KOLEGIJU

Jezik na kojem se nastava održava: Hrvatski

Opis kolegija	Ciljevi: upoznati studente s temeljnim arhivističkim pojmovima, postupcima i zakonskim okvirima postupanja s arhivskim gradivom, obratiti pozornost na razliku među javnim i privatnim arhivima, ponuditi uvid u mrežu institucionaliziranih pismohrana i arhiva u Hrvatskoj te pojasniti dostupnosti arhivskoga gradiva u kontekstu ozbiljnih historiografskih istraživanja. Sadržaj: historiografija počiva na poznavanju i proučavanju arhivskih vrela, odnosno na pronalaženju, vrednovanju, komentiranju i sintetiziranju podataka iz odabranih i sačuvanih dijelova ukupne pisane povijesne baštine. Bez poznavanja izvora, a time (posredno) ustanova i djelatnosti koje o njima skrbe, nema niti ozbiljnog historiografskog rada. Sa spomenutim je izravno povezana arhivistika koja danas spada u red informacijskih znanosti. Njezina je temeljna zadaća omogućiti precizan i brz pristup traženom sadržaju. Ponekad i nauštrb cjelovitijeg razumijevanja arhivskoga gradiva, a poradi pravovremenog zadovoljavanja korisničkih zahtjeva. Svojevrsni raskorak između historiografskog i informacijskog pristupa obilježje je današnje suvremene hrvatske arhivistike. Upoznavanje studenata s pokušajem pomirbe tih načela u svakodnevnom radu arhivista jedan je od temeljnih ciljeva predmeta. Ne samo teorijski, nego (ponajviše) i praktično – kroz izravan rad na obavijesnim pomagalicama i arhivskom gradivu.		
Očekivani ishodi učenja na razini kolegija	1. Ovladati temeljnim arhivističkim pojmovima. 2. Prepoznati temeljne procese iz hrvatske, europske i svjetske arhivistike od 18. stoljeća do suvremenog doba. 3. Ovladati temeljnim znanjima iz arhivistike kao pomoćne povijesne znanosti. 4. Prikupljati stručnu i znanstvenu literaturu i istraživati izvore u arhivima, knjižnicama, muzejima i drugim ustanovama. 5. Usvojiti najvažnija načela pretraživanja, sređivanja te opisa arhivskoga gradiva. 6. Aktivno i argumentirano sudjelovati u nastavi. 7. Koristiti suvremene informacijske i komunikacijske tehnologije i vještine komuniciranja. 8. Steći potrebne vještine za nastavak studija, samostalan rad i stručno usavršavanje. 9. Pridržavati se etičkih načela u radu.		
Literatura			
Obavezna	J. Ivanović, <i>Priručnik iz arhivistike</i>, Zagreb, 2010., str. 21-52, 64-74, 84-137, 231-274. J. Kolanović (ur.), <i>Pregled arhivskih fondova i zbirki Republike Hrvatske</i>, sv. 1, Zagreb 2006., str. xvii-xx.		
Dopunska	J. Kolanović, Arhivistika i povijest upravnih institucija, <i>Arhivski vjesnik</i>, 1(1991-1992), str. 9-20. M. lučić, <i>Osobni arhivski fondovi</i>, Zagreb, 2014. J. Stipišić, <i>Pomoćne povijesne znanosti u teoriji i praksi</i>, Zagreb, 1991. B. Stulli, <i>Arhivistika i arhivska služba. Studije i prilozi</i>, Zagreb 1997.		
Način ispitivanja i ocjenjivanja			
Polaze se DA	Isključivo kontinuirano praćenje nastave NE	Ulazi u prosjek DA	
Preduvjeti za dobivanje potpisa i polaganje završnog ispita	Redovito pohađanje nastave – prisutnost na najmanje 70% nastave prema studijskom programu i izvedbenom nastavnom planu. Zadovoljavajuće izveden praktičan rad na obradi arhivskoga gradiva (vježbe).		
Način ocjenjivanja	a) Nastavne aktivnosti – 70 % ocjene • kolokvij – 30% • Praktični rad - 40% b) Završni ispit – 30% ocjene (za prolaz je nužno točno riješiti više od 50%) • pismeni ispit – 30%		
Način polaganja ispita	Nastavne aktivnosti – kolokvij (pismeni); vježbe Završni ispit (usmeni).		
Detaljan prikaz ocjenjivanja unutar Europskoga sustava za prijenos bodova			

VRSTA AKTIVNOSTI	ECTS bodovi - koeficijent opterećenja studenata	UDIO OCJENE (%)
Pohađanje nastave	0,8	0
Kolokvij - međuispit	0,36	30
Praktični rad	0,48	40
Ukupno tijekom nastave	1,64	70
Završni ispit	0,36	30
UKUPNO BODOVA (nastava+zav.ispit)	2	100

IV. TJEDNI PLAN NASTAVE

Predavanja

#	Tema
1	Uvodno predavanje - kratak pregled razvoja arhivistike u svijetu i u nas
2	Arhivsko gradivo – svojstva i definicije
3	Arhivsko gradivo – razlozi čuvanja
4	Arhivistička načela – provenijencija/ prvobitni red
5	Organizacija gradiva u arhivima – fondovi i zbirke / digitalni arhivi
6	Dostupnost arhivskoga gradiva/ arhivsko i srodno zakonodavstvo
7	Kolokvij

Seminari

#	Tema
1	8. Obavijesna pomagala (sumarni i analitički inventari)
2	9. Fondovi uprave (državna i tijela javne vlasti)
3	10. Društveno političke organizacije/ društva
4	11. Osobni i obiteljski fondovi (rukopisne ostavštine)
5	12. Zbirke / konvencionalno gradivo
6	13. Zbirke / nekonvencionalno gradivo
7	14. Djelatnost Fotolaboratorija / Središnjeg laboratorija za konzervaciju i restauraciju

8	15. Obilazak prostora Hrvatskog državnog arhiva
<i>Vježbe</i>	
#	Tema
1	Obavijesna pomagala (sumarni i analitički inventari)
2	Fondovi uprave (državna i tijela javne vlasti)
3	Društveno političke organizacije/ društva
4	Osobni i obiteljski fondovi (rukopisne ostavštine)
5	Zbirke / konvencionalno gradivo
6	Zbirke / nekonvencionalno gradivo
7	Djelatnost Fotolaboratorija / Središnjeg laboratorija za konzervaciju i restauraciju
8	Obilazak prostora Hrvatskog državnog arhiva